

JHP BN

stan prac nad słownictwem i metodyką opracowania

Wanda Klenczon
Anna Stolarczyk

Warsztaty Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej
i Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej 2011
Biblioteka Narodowa 8-10 czerwca 2011

- Opracowanie rzeczowe

- – po co? dla kogo? jak?

- Zmiany w słownictwie i metodyce JHP BN

- Współpraca

Wykorzystanie indeksu przedmiotowego w bazie katalogowej BN

Indexes Used and Search Results		
From Friday 27 May 03:15AM, to Monday 06 June 03:00AM		
	Number Done	Percent Done
RECORD NOS	369	0.16%
Other	1	0.00%
Other	1	0.00%
WORDS	7	0.00%
WORDS	16,087	6.84%
WORDS	1,354	0.58%
AUTHORS	56,642	24.10%
BARCODES	8	0.00%
CALL NOS	2,379	1.01%
SUBJECTS	40,731	17.33%
PUBLISHERS	687	0.29%
ISN'S	12,756	5.43%
NUKAT BIB NOS	1	0.00%
Other	1	0.00%
TITLES	85,891	36.54%
Other	18,142	7.72%
TOTAL	235,057	100.00%

Wykorzystanie indeksu przedmiotowego w bazie katalogowej BN

Search Results for User Keyed Searches - SUBJECTS		
From Friday 27 May 03:15AM, to Monday 06 June 03:00AM		
	Number Done	Percent Done
Searches Retrieving 1 Record	21,411	52.57%
Searches Retrieving 2 to 8 Records	3,277	8.05%
Searches Retrieving 9 to 30 Records	2,119	5.20%
Searches Retrieving 31 to 99 Records	1,965	4.82%
Searches Retrieving 100 to 499 Records	2,629	6.45%
Searches Retrieving 500 to 4999 Records	2,311	5.67%
Searches Retrieving 5000 or More Records	505	1.24%
Total Searches Retrieving Records	34,217	84.01%
Total Records Retrieved/Average per Search	8,974,581	262
Searches With No Retrievals	6,514	15.99%
Total Searches	40,731	100.00%

[Display Actual Searches Input by User](#)

[Alphabetical Order](#)

[In Order by Popularity](#)

[Limited to Searches with No Direct Hits](#)

Wykorzystanie indeksu przedmiotowego w bazie katalogowej BN

Limited to Searches with No Direct Hits - SUBJECTS

From Friday 27 May 03:15AM, to Monday 06 June 03:00AM

Page 23 of 681 pages

	Terminal	TIME
apтека ministerstwa	2	Saturday 28 May 02:55PM
aptekarze z kurlandii	2	Saturday 28 May 02:56PM
archdiecezja wroclawska	2	Friday 03 June 09:31AM
archeologia badania	4	Monday 06 June 09:53AM
archeologia subaquea	4	Sunday 29 May 06:49PM
archeton	4	Friday 03 June 06:44PM
architektura modernizmu	4	Wednesday 01 June 09:44PM
architektura niemcy	4	Saturday 28 May 08:53PM
architektura renesansu	4	Friday 03 June 11:30PM
architektura w malarstwie	4	Saturday 28 May 10:07PM

**„only librarians like to search;
everyone else likes to find“**

R.Tennant, Digital Libraries- Cross-Database Search:
One-Stop Shopping, Library Journal, 10/15/2001
<http://www.libraryjournal.com/article/CA170458.html>

No one started their information search on a library Web site

Where do Americans begin their information search?

Search engine
2005: 82%
2010: 84%

Wikipedia
2005: NA
2010: 3%

Library Web site
2005: 1%
2010: 0%

Library Web site use

Who or what is our trusted source?

22% Search engine

16% Expert in the field of interest

13% Other Web sites with similar information

10% Friend

6% Library materials

3% Wikipedia

1% Librarian

Libraries vs. search engines

Libraries: more trustworthy

Libraries (online or physical) are considered:

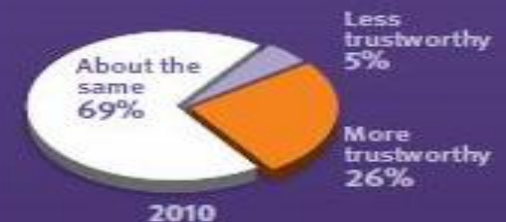

Search engines: faster

Search engines are considered:

Information from library sources is...

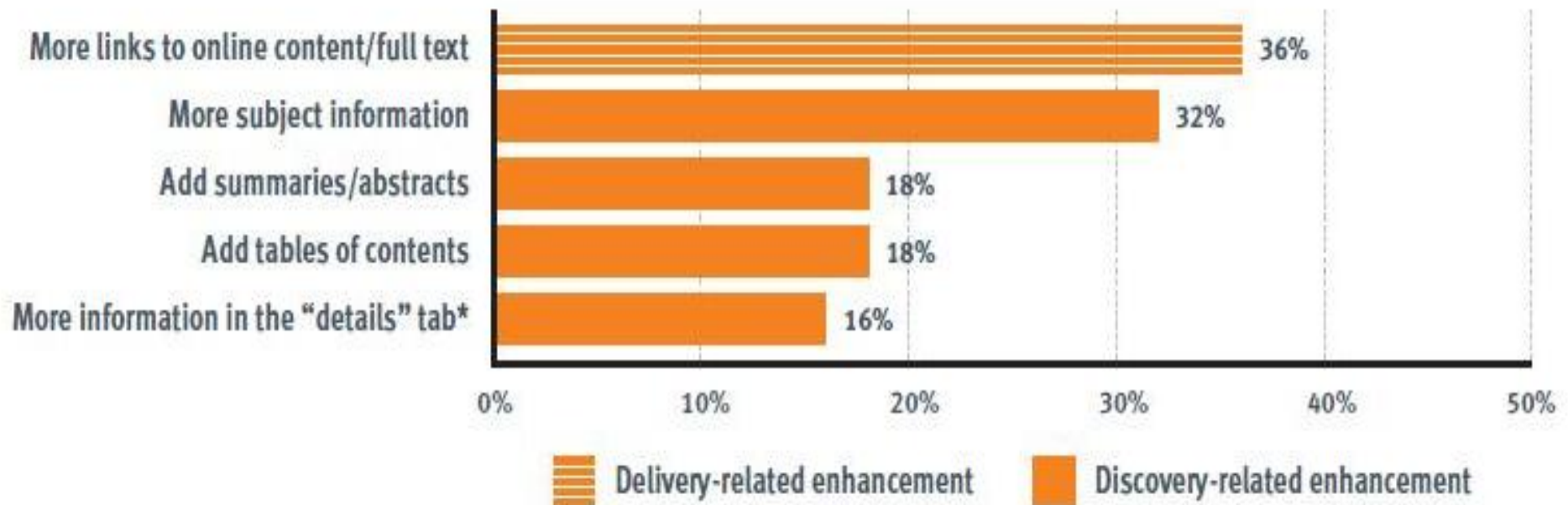

...compared to search engines.

Top Five Desired Data Quality Enhancements

What changes would be *most* helpful to you in identifying the item that you need?

Base: End-user pop-up survey respondents

Source: *Online Catalogs: What Users and Librarians Want*, OCLC, 2009 (End-user pop-up survey)

Oczekiwania użytkowników

- ❑ informacja pozyskiwana łatwo i szybko
- ❑ informacja wysokiej jakości

Czy możliwe do zaspokojenia?

Łatwo, szybko, wysokiej jakości?...

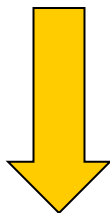

- ❑ **Analiza odkształcalności i utraty masy zębów brunatnych w aspekcie składowania odpadów promieniotwórczych w środkowopolskich wysadach solnych**
- ❑ **Uwarunkowania przyrostu radialnego wybranych gatunków drzew z Wyżyny Kieleckiej w świetle analiz dendroklimatologicznych**
- ❑ **Wspólnoty małe i duże w społeczeństwach Czech i Polski w średniowieczu i w czasach wczesnonowożytnych**
- ❑ **Relacje ancestralne w systemie semantyki**
- ❑ **Czynniki biologiczne, behawioralne i psychospołeczne kształtujące masę ciała (BMI) 13-latków**

Kierunki zmian

- weryfikacja słownictwa
- uproszczenie gramatyki

- więcej punktów dostępu
- grupowanie informacji w katalogu

Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

WYKAZ NOWYCH HASEŁ WPROWADZONYCH DO SŁOWNIKA JĘZYKA HASEŁ PRZEDMIOTOWYCH (6-12.05.2011)

Acedia (rel.)
Alpinizm jaskiniowy
Chociel (dolina)
Chotla (dopływ Radwi ; dolina)
Cyberseks
Demokracja deliberatywna
Egzekutywa Zjednoczenia Narodowego
Ekonomia behawioralna
Eponimy francuskie
Język kirgiski
Kwintet (flet, skrzypce, altówka (2) i wiolonczela)
Lowiectwo – łączność
Miniatura malarska irlandzka
Moralność Pani Dulskiej (film)
Muzyka na klarnet i skrzypce
Nagroda Towarzystwa Przyjaciół Śląska "Ślązaczka"
Obyczaje – lowiectwo

2010/2011 –
od poprzednich
warsztatów
wprowadzono 1600
nowych haseł

Tematy formalne

Znacznie ograniczono
przyrost haseł
przedmiotowych
rozwiniętych

Opracowanie przedmiotowe

– główne decyzje metodyczne

- określnik - biografia/-e
  - i weryfikacja listy określników stosowanych po hasłach osobowych

- metodyka opracowania z użyciem tematów formalnych

- przedmiot w literaturze, sztuce, fotografii

Opracowanie przedmiotowe

– podjęte dyskusje metodyczne

- weryfikacja listy określników stosowanych po hasłach korporatywnych
- chronologia w opisach przedmiotowych
- forma hasła geograficznego
- zasada „odwracania” tematów

Liczba haseł rozwiniętych

▣ 2009 - 46 239

▣ 2010 - 22 804

Liczba tematów formalnych

□ 6346

(stan na 7.06.2011)

Melioracje

- Usunięcie określników formalnych z haseł w rekordach wzorcowych i bibliograficznych
- dodanie w rekordach bibliograficznych zamienników w postaci odpowiednich tematów formalnych
- Zmiana etykiet pól tych tematów, które uznano za formalne z 150/650 na 155/655

Melioracje

- Melioracja wykonana w 95 %

Do ukończenia:

- - mapy
- - w literaturze
- - czasopisma, druki ulotne, stare druki, herbarze etc.

Melioracje

- Usunięto - 205 809 rekordów wzorcowych dla haseł rozwiniętych
- Zmodyfikowano – 105 203 rekordy wzorcowe
- Zmodyfikowano – ca milion rekordów bibliograficznych

Metodyka - zmiany

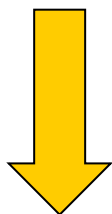

- mapy
- przewodniki turystyczne
- materiały z dziedziny oświaty
- dokumenty ikonograficzne

Metodyka - zmiany

- mapy
- przewodniki turystyczne

gdy po usunięciu określnika formalnego pozostawała tylko nazwa geograficzna

Metodyka - zmiany

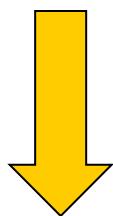

- Mapy
- Określniki – geografia, geografia fizyczna, turystyka lub odpowiedni określnik chronologiczny dla planów miast

Metodyka - zmiany

- Warszawa – mapy

- Warszawa – od 2001 r.
- Plany miast

Metodyka - zmiany

- ▣ Adamówka (woj. podkarpackie ; okręg) – mapy topograficzne

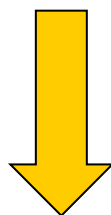
- ▣ Adamówka (woj. podkarpackie ; okręg) - geografia
- ▣ Mapy topograficzne

Metodyka - zmiany

- Beskidy – mapy turystyczne

- Beskidy – turystyka
- Mapy turystyczne

Metodyka - zmiany

- Poznań (woj. wielkopolskie) – przewodnik

- Poznań (woj. wielkopolskie) – turystyka
- Przewodniki turystyczne

Metodyka - zmiany

---

ale

- ▣ Łódź (woj. łódzkie) - ulica Piotrkowska
- ▣ Przewodniki turystyczne

- ▣ Płock (woj. mazowieckie) - Stare Miasto
- ▣ Mapy turystyczne

- ▣ Nałęczów (woj. lubelskie ; okręg) - sztuka
- ▣ Przewodniki turystyczne

Metodyka - zmiany

- *Ilustrowany przewodnik po Warszawie na rok 1892 / wyd. W. Czajewski. – Warszawa, 1892*
- Warszawa -- turystyka -- 19 w.
- Przewodniki turystyczne

Metodyka - zmiany

- *Ilustrowany przewodnik po Warszawie na rok 1892 / wyd. W. Czajewski. – Warszawa, 1892*
- *Warszawa -- 19 w.*
- *Warszawa -- turystyka*
- *Przewodniki turystyczne*

Metodyka – zmiany - mapy dawne

- *Carte nouvelle de la Pologne. - [Paryż?], 1768*
- Polska – geografia - 18 w.
- Mapy

Metodyka – zmiany - mapy dawne

Atlas Polski współczesnej / Eugenjusz Romer. – Lwów, 1928

- Polska – geografia - 1918-1939 r.
- Atlasy geograficzne

Metodyka – zmiany - mapy współczesne

□ *Afryka - mapa fizyczna. – Katowice, 2000*

□ Afryka - geografia fizyczna

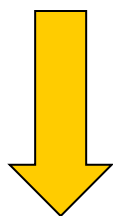
□ Mapy przeglądowe

Metodyka - zmiany

- ▣ Matematyka – podręcznik dla gimnazjów

- ▣ Matematyka – gimnazja
- ▣ Podręczniki dla gimnazjów

Metodyka - zmiany

- Edukacja regionalna - metody – gimnazja
- Poradniki dla nauczycieli

- Edukacja regionalna – gimnazja
- Programu nauczania dla gimnazjów

Metodyka - zmiany

- - w filmie
- - w fotografii
- - w kartografii
- - w literaturze
- - w muzyce
- - w sztuce
- - w teatrze

Metodyka - zmiany

- *Balsam dla duszy zakochanej czyli Opowieści o miłości i związkach między ludźmi. – Poznań, 2010*
- **Miłość – w literaturze amerykańskiej**
- Antologie
- Opowiadanie amerykańskie - 20 w.

Metodyka - zmiany

- *Miłość w literaturze i kulturze starożytnej Grecji i Rzymu. – Gdańsk, 2001*
- Literatura grecka – tematyka - do 1 w.
- Literatura łacińska – tematyka - do 4 w.
- **Miłość - w literaturze greckiej - historia**
- **Miłość - w literaturze łacińskiej - historia**

Metodyka - zmiany

- *Tucholski Park Krajobrazowy / [zdj. Marcin Karasiński et al. – Toruń, 2010*
- **Tucholski Park Krajobrazowy – w fotografii**
- Albumy
- Fotografia polska - od 2001 r.

Metodyka - zmiany

- *Marilyn Monroe / Marie Clayton. - Ożarów Mazowiecki, 2009*
- **Monroe, Marilyn (1926-1962) - w fotografii**
- Aktorzy amerykańscy – 1945-1989 r.
- **Aktorzy amerykańscy - w fotografii**
- Fotografia amerykańska - 20 w.
- Portrety - Stany Zjednoczone -20 w.
- Albumy

Metodyka - zmiany

- *Balsam dla duszy zakochanej czyli Opowieści o miłości i związkach między ludźmi. – Poznań, 2010*
- **Miłość**
- Antologie
- Opowiadanie amerykańskie - 20 w.

Metodyka - zmiany

- *Miłość w literaturze i kulturze starożytnej Grecji i Rzymu. – Gdańsk, 2001*
- Literatura grecka – tematyka - do 1 w.
- Literatura łacińska – tematyka - do 4 w.
- **Miłość - w literaturze greckiej**
- **Miłość - w literaturze łacińskiej**

Metodyka - zmiany

- *Tucholski Park Krajobrazowy / [zdj. Marcin Karasiński et al. – Toruń, 2010*
- **Tucholski Park Krajobrazowy**
- Albumy
- Fotografia polska - od 2001 r.

Metodyka - zmiany

- *Marilyn Monroe / Marie Clayton. - Ożarów Mazowiecki, 2009*
- **Monroe, Marilyn (1926-1962)**
- **Aktorzy amerykańscy – 1945-1989 r.**
- Fotografia amerykańska - 20 w.
- Portrety - Stany Zjednoczone -20 w.
- Albumy

Metodyka - zmiany

- *Kresy w malarstwie / Waldemar Okoń.*
- **Kresy wschodnie Rzeczypospolitej - w sztuce polskiej**
- Malarstwo polskie – tematyka - 19 w.

Metodyka - zmiany

□ - media

□ - w kartografii

Metodyka - zmiany

- ▣ *60 Radio Poznań, 30 Telewizja / [oprac. całości Stanisław Kamiński]. – Poznań, 1987*
- ▣ Polskie Radio i Telewizja (Poznań)
- ▣ Telewizja regionalna - Polska
- ▣ Rozgłośnia regionalna - Polska
- ▣ Poznań (woj. wielkopolskie) – **media** - 20 w.

Metodyka - zmiany

- *Analiza wybranych małoskalowych map ziem polskich (XVI-XVIII w.) / Lucyna Szaniawska. – Warszawa, 1987*
- Kartografia – historia – Polska - 16-18 w.
- Polska - **w kartografii**
- Polska – geografia - 16-18 w.
- Bibliografia

Metodyka - zmiany

- Kategorie haseł formalnych - decyzje
- Tematy formalne z tematyką w nazwie

Metodyka - zmiany

□ Herbarze

- bez określników geograficznych i chronologicznych

informacje o obszarze i czasie – Heraldyka
lub nowe hasła – Herby szlacheckie, etc.

Metodyka - zmiany

▣ **Atlasy zwierząt**

NU *Atlasy zoologiczne*

TS Wydawnictwa

TK Zwierzęta

TW Atlasy anatomiczne zwierząt

Metodyka - zmiany

- *Wielki atlas zwierząt / V. J. Staněk. – Warszawa, 1986*

- Atlasy zwierząt

Metodyka - zmiany

---

ale

- *Atlas motyli / tekst Josef Moucha. – Warszawa, 1987*
- Motyle
- Atlasy zwierząt

Metodyka - Bibliografia

- Bibliografia narodowa
- Bibliografia narodowa amerykańska
- Bibliografia narodowa niemiecka

Metodyka - Bibliografia

- Bibliografia narodowa + przymiotnik językowo-etniczny
- Wydawnictwa lub typ wydawnictwa + określnik geograficzny + określnik chronologiczny

Metodyka - Bibliografia

- *Bibliografia polska 1901-1939. – Wrocław, 1986*
- Wydawnictwa – Polska - 1901-1939 r.
- Bibliografia narodowa polska

Metodyka – materiały biograficzne

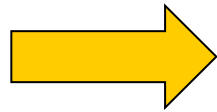
- Usunięto określnik – biografia i określniki węższe do biografii
- Określnik – twórczość – nie jest stosowany po nazwach osobowych
- Określnik – biografie – nie jest stosowany po nazwach kategorii osób

Metodyka – materiały biograficzne

□ Cel

skupienie informacji

L.p.	✓	Hasło Przedmiotowe (1-29 z 29)	Rok	# 662 Znalezione
1	☐	Nauczyciele -- Polska		26
2	☐	Nauczyciele -- Polska -- 16-18 w.	2003	1
3	☐	Nauczyciele -- Polska -- 16-20 w.	1998	1
4	☐	Nauczyciele -- Polska -- 16 w.	2007	1
5	☐	Nauczyciele -- Polska -- 17-18 w.	2010	1
6	☐	Nauczyciele -- Polska -- 17-19 w.	1822	1
7	☐	Nauczyciele -- Polska -- 17 w.	1959	1
8	☐	Nauczyciele -- Polska -- 18-19 w.		6
9	☐	Nauczyciele -- Polska -- 18-20 w.		4
10	☐	Nauczyciele -- Polska -- 18 w.		6
11	☐	Nauczyciele -- Polska -- 19-20 w.		53
12	☐	Nauczyciele -- Polska -- 19-21 w.	2005	1
13	☐	Nauczyciele -- Polska -- 19 w.		34
14	☐	Nauczyciele -- Polska -- 20-21 w.		13
15	☐	Nauczyciele -- Polska -- 20 w.		223
16	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1901-1914 r.		14
17	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1901-1939 r.		2
18	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1914-1918 r.		5
19	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1918-1939 r.		28
20	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1939-1945 r.		43
21	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1944-1956 r.		13
22	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1944-1989 r.		40
23	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1956-1989 r.		12
24	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1980-1981 r.	1981	1
25	☐	Nauczyciele -- Polska -- 1980-1989 r.		6
26	☐	Nauczyciele -- Polska -- od 1944 r.		89

Poradnik opracowania przedmiotowego w JHP BN

- Wersja robocza poradnika – w witrynie BN w połowie lipca 2011 r.
- Wersja 2011 – w witrynie BN w połowie września 2011 r.
- Kolejne wydania:
  - Wersje robocze – do końca kwietnia
  - Konsultacje podczas warsztatów
  - Publikacja do końca lipca

Warsztaty, szkolenia

- Warsztaty JHP BN – co roku w czerwcu
  - Warsztaty lokalne?

- Szkolenia
  - dla początkujących – kurs e-learningowy
  - dla zaawansowanych – stacjonarnie (stopniowo niektóre moduły mogą być prowadzone również w systemie e-learningu)

Nowy kanał komunikacji z użytkownikami JHP BN

□ Blog „Fabryka Języka”

The screenshot displays the 'Fabryka Języka' website interface. At the top, there is a navigation menu with options like 'Strona', 'Moje konto', 'Przebieg nauki', 'Szukaj', 'Porady', 'Statystyka i ankiety', and 'Social'. Below the navigation, there are two blog posts:

- Folksonomie**
Data: Bartłomiej Włodarczyk, 01.06.2019
Technologia, Język
This post discusses the importance of folksonomies in the context of language learning and digital resources.
- Opracowanie rzeczowe**
Data: Bartłomiej Włodarczyk, 02.06.2019
Technologia, Język
This post focuses on the process of creating structured content and its application in language education.

Each post includes a small image, a brief text introduction, and a 'Więcej' (More) link. The right sidebar contains a search bar and a list of categories or tags.